

Truth and Falsehood: The All-Encompassing Traits of אמת and שקר

פרשת מטות/מסעי

1

משמאל שם שמיני משמאל קסג

רק גם לכל הדעות בחטאם, דהנה מפורש
 רב ויקריבו אש זרה, וצ"ל דחממים ירדו
 הרבר מאין באה להם טעות כזו וכל אחד
 דרכו מצא שהביא לטעות כזו, והנה אש
 כבואר בזה"ק ובספרים שרומזת לט"א
 זה לה התקרבות ואחיהו בקדושה ע"י
 זה זה והיינו שבשביל שהיו צריכים ליחד
 א דקדושה ולא נתיחדה, באשר הי' דבר
 לא צוה הי' ע"כ שרה במקומה דבר שהוא
 צד וכטעם טומאת מת בזה"ק, והכניסו
 אה לכקדש, אך זה שייך דוקא לאנשים
 ליה כמותם שהיו להם ליחד כנ"ל, ואם
 הם פשוטים היו עושים ככה אפשר לא היו
 ידים כלל אפי' אביאה רקנית שאעפ"י
 הנה התורה מסיני לא נענשו עליו עד
 הנה באוהל מועד, ואז עדיין לא נשניה
 כן, אלא לפי מעלתם וגדולתם הי' חטא
 ונענשו עליו:

ה טעם מילה בשמיני וערלות תוך זמנה
 לאו ערלות היא, וקטן תוך שבעה מותר
 כי בשמן של תרומה, איתא בספרים
 ימים כי ביום השמיני נשפעת על התינוק
 כה יתירה שאינה יכולה לסבול את הערלה
 כדי שלא תהי' לערלה יניקה מהקדושה
 א ע"כ באה מצות מילה, אבל קודם לכן
 ה הקדושה גדולה אין הערלה מוקת, והוא
 ה כענין הנ"ל שלגדב ואביהוא לרגלי גדול
 שהם הי' חטא, אך לעומת זה היתה
 צלוח לנדב ואביהוא שבאשר הי' ביום
 ידני כרומז לעתיד כנ"ל, והי' שמחה לפני
 קים כיום שנברא בו שמים וארץ, ובמדרש
 בביר פ' י"ב סוף סי' ג' ויהי ביום
 ה כשה שכלו המזיקין מן העולם, חשבו
 רב לתיקון הכללי שלעתיד כמ"ש (זכרי'
 ו זאת רוח הטומאה אעביר מן הארץ, ואין
 אית לסט"א בעולם, וכנראה כן היתה
 נהם וחסכו לעשות גמר להתיקון, וקרבו
 כראוי לקרב, והשאר חשבו שכבר נדחה
 ה כן העולם, וא"כ מזה עצמו שבאת
 רב כעין ערלה בשמיני, בזה עצמו יש
 ללמד עליהם זכות, כנ"ל:
 זה יובן תיקונם בפנחס כבוזיה"ק (ח"ג
 רט"ו): והיינו דומרי נמי ח"ו לומר עליו

שכונתו היתה לטמא את עצמו, אלא חשב
 שכבר נמתקה כענין רחב שהיתה לילית
 הקליפה וגיירה ונסבה יהושע, וכבר כתבנו
 במק"א שזה הי' ענין כישוף ואחיות עינים
 שחשב שחזרה לקדושה, וזה שאמר בת יתרו
 מי התיר לך, שאינו מובן שצפורה היתה צדקת
 ובמדרש (שמ"ר פ"א סי' ל"ט) שטיהרה את
 הבית כצפור, ומה דמיון לטמאה זו, ובע"כ
 לומר שחשב שגם היא חזרה לקדושה, אבל
 באשר לא כן הי', הי' ענינה כמכניס טומאה
 למקדש כנ"ל באש זרה, ופנחס הבין זה וקנא
 לה' והרגם ולא היתה לו טעות בה, ע"כ הי'
 תיקון לחטא נדו"א:

במד"ר (פ' י"ג) מלכות הרביעית ר' יוחנן
 אמר ששקולה כשלשתן ור"ל אמר
 יתירה משלשתן וע"כ שלשתן גרמזו בפסוק
 אחד, ודניאל ראה אותן בלילה אחד, והרביעית
 בפסוק אחד בפ"ע ודניאל ראה אותה בלילה
 אחר בפ"ע, ואמר כ"ק אבי אדומ"ר וצללה"ה,
דכמו בקדושה מדת אמת מבריתה מן הקצה
אל הקצה, כן להיפך מדת השקר מבריתה
בקליפה מן הקצה אל הקצה, ועשו הוא שקר
 כבמדרש (ב"ר פ' ס"ג) הא שוא שבראתי
 בעולמי, ופוטט טלפיו ומראה שהוא טהור,
 וטומאתו בפנים, ע"כ הוא מבריה את כל
 שלשתן או עוד יתירה משלשתן, ודפח"ח, ובוזה
 יש לומר דבזמירות יום שבת מזכיר ד'
 המלכיות, כל מלכות בחרון מיוחד, והמלכות
 הרביעית בשלושה חרוזים, לרמז שהיא לבדה
 כשלשתן, ושייך זה לשבת כי שבת היא נחלת
 יעקב וכתוב (מיכה ז') "תתן אמת ליעקב" והוא
 היפוך המלכות הרביעית שענינה שקר, וכמו
 שקר מבריה מן הקצה אל הקצה והוא
 מחזיק כח כל המלכיות ממילא שבת שהוא
 אמת הוא מבטל את כל המלכיות, וע"כ (שבת
 ק"ח:): אלמלי שמרו ישראל שבת אחת לא
 שלטו בהן אומה ולשון:

ויאמר משה אל אלעזר ואיתמר בניו הנותרים,
 ופירש כ"ק אבי אדומ"ר וצללה"ה
 לטון הנותרים עפ"י דברי השי"ם מגילה (ט"ו):
 לשאר עמו שמשים עצמו כשיריים, והיינו

שהם היו בעיני עצמם כנותרים, עכ"ד, ונראה
 דבשביל זה נשתתרו, שהרי הי' זה היפוך חטא
 נדו"א שהורו הלכה בפני רבם או שנתחייבו
 עוד מסיני ויחזו את האלקים ולכל הדעות הי'
 עינים היפוך הכנעה, וע"כ הם שהיו נכנעים
 נצולו, ובוזה יש לומר הטעם דבשביל שהושוו
 בדמימה זכו שנתיהדו בדיבור בפרשת מאכלות
 אסורות, דהנה הדמימה נצמחה ג"כ מפאת
 גודל ההכנעה, שנכנע יכול יותר לקבל גזירת
 המקום מאהבה כמובן:

והנה מאכלות אסורות כתבו ז"ל הטעם מפני
 שהנאכל ישוב לגוף האוכל, ובאשר
 המאכלות האסורות נשפעים משלש הקליפות
 הטמאות א"כ נעשה חלק מהגוף נשפע
 מהטומאה ושוב אינו ראוי שתשרה עליו נשמה
 קדושה, והר"ח מוסיף שלעומת שהיתה שורה
 בו נשמה קדושה שורה עליו כח טומאה כעין
 טומאת מת, ולדברי כולם הוא קלקול הגוף:
 והנה האדם הוא מורכב מגוף ונפש ושניהם
 צריכין ויזכך, זיכוך הנפש הוא ע"י שכל
 התורה, והגוף ע"י הכנעה וביטול והמשכה
 לרצון השי"י, וע"כ הם שהיתה בהם מדת
 הכנעה ונשלם גם גופם, להם ראוי ומתאימה
 פרשת מאכלות אסורות:

ענין עומר ושתי הלחם, עומר הוא שעורין
 מאכל בהמה, ובמה שמקריבין זה להשי"י
 מכניעים את הנפש הבהמית להשי"י, וזה הוא
 פתח לספירה וזיכוך הנפש הבהמית ממדות
 רעות, וכמ"ש במאמר הקודם שזיכוך הגוף
 שהוא הנפש הבהמית הוא רק ע"י הכנעה,
 ולפי זיכוך הנפש הבהמית בא אח"כ זמן
 הקרבת שתי הלחם שהם חטים, וחמץ רומז
 להתנשאות שהיא כח הנפש השכלית וכמ"ש
 בספר הישר לר"ת שענין התנשאות שבאדם
 באה מצד מעלת נפשו שהיא מן העליונים ע"כ
 מהותה להתנשא ולהשתרר, וכשמקריבין זה
 להשי"י, מבטלין ע"י גבהות הנפש להשי"י,
 ולוקחין זה לתורה, אך כ"ז הוא אחר כניעת
 הנפש הבהמית אבל בעוד הנפש הבהמית
 בתוקפה אין זמן לבטל גבהות הנפש, אדרבה
 לפעמים היא צריכה כדי להתקומם נגד תאות
 הנפש הבהמית, לחשוב גדלות נפשו שאין

ג לשון המורגל צפי חכמי הש"ס ז"ל (עי
ברכות כ"ב ע"ה) אלל דברי תורה אימ"ה
ירא"ה רח"ת ז"ע מספר מכון שמח"ת
תורה.

ד אמרו רז"ל (שנת ק"ד ע"ה) קושטא קאי.
בסוד פרנוף ת"ת צחי' אמת ליעקב
ומשה מלגו. וכן קושט"א קא"י גי' יעק"ב
ת"ת. ושמעתי בשם זקני רבינו זבי זוק"ל.
סוד אמרם ז"ל (והר אחרי ע"ג ע"ה) קוב"ה
ואוריית' וישראל כלל חד. שהכוונה על פרנוף
ת"ת. סתם קוב"ה הוא צת"ת. וכן תורה
וישראל סודם פרנוף ההוא. ע"כ שמעתי.
ולדעתי קא"י ר"ת "קוב"ה "אורייתא "ישראל.

ה אמרו רז"ל (חולין ס' ע"ב) הביאו כפרה עלי
שמעתי את הירח. ולכאורה בפסוק
נאמר (בראשית א') המאור הקטן. ומצעי להו
למימר שהקטנתי את הירח. אלל דבר גדול דברו
בוה שכן שמעתי גימ' תחכ"ט דוי"ד מל"ך
ישרא"ל ח"י וק"י.

ו הלבנתא כר' יהושע גבי יום טוב חלקהו חזיו
לה' וחזיו לכס (פסחים ס"ה ע"ב). כי
כן יו"ם טו"ב מספרו ע"ג מחצית מספר ל"ה'
ומחצית מספר לכ"ס.

ז שבת ס"ב ע"ב אמר רב סדא אנא משאי
מלא חפני מיא ויהבו לי מלא חפני
טיבותא. שכן כוונת הנטילה כ"א יודי"ן. והוא
מי"א. ודייק בלישני' ואמר טיבות"א גי' שם
הפרנסה ומשני"ע לכל חי רזו"ן.

ח והי"ה אמונת עמי"ך חוס"ן ישועות
חכמ"ת ודע"ת ז"ה שש"ה סדר"י
משנ"ה כדרשתם ז"ל במס' שבת (ל"א ע"ה) גי'
ד' אלפיי"ס קע"ג. וכך הוא החשבון של
המשניות של כל הש"ס לא פחות ולא יותר.
וסיומא דקרא ירא"ת "ה' הי"א אולר"ו גי'

תתקני' גבריאל' מיכאל' רפאל' נוריא"ל עם
אי' דאורי' ד' מלאכים אשר ר"ת שלהם הם
גמר"א. ביאור המשנה. ושניהם משנ"ה גמר"א
מספרם תרל"ט. ע"ך הדע"ת לתקן חטא עה"ד
בכת התורה שהוא עך חיים. וכן נאמר (משלי ג')
עך חיים היא וגו' ולדרכנו נאמר כלפי מנין ע"ך
הדע"ת הרמוז במשנ"ה גמר"א כנוכר. נרמוז
מקר"א בחשבון החי"ס הי"א למחזיקי"ם צ"ה
עם שבפסוק נאמר עך חיים בלתי ה' ושלשתם
מקר"א משנ"ה וגמר"א. שהם כלל תורה
שכתב ושבעל פה עולים תורה לשמ"ה.

ט קדושין דף ל' ע"ב בראתי יצר הרע ובראתי
לו תורה תבלין. כי מבואר בזוונת
תורה לשמה לשם ה'. הי"ה ה"ה ה"א. ועם ה'
השרשית גי' לא"ה. וזהו ובראתי ל"ו. וכן
היתרון דתורה על יצר הר"ע גי' ל"ו. ודייקא
ובראתי ל"ו תורה, ואמנם מבואר עוד שם ה'
צורת ר"י ה צורת ר"ו ה צורת ג' ווי"ן גי'
מ"ב ועם ה' השרשית גי' מ"ו. ועם לא"ה גי'
פ"ג יעו"ש בזוונת. ושפיר נעשה מיצר הר"ע
תבלין. כי מסתלקין מן יצר הר"ע בכת תורה
לשמה מספר פ"ג ונשאר תבלין.

י בבבא מקומות צ"ס (ברכות י' ע"ה) פסחים
פ"ה ע"ה) פתיא אוכמא בהדי פלוגתא
למה לך. כי מתיקון ואמת נחזרה ההלכה
יעויין בספר הקדוש בני יששכר במאמרי ראש
השנה (מאמר ג' דרוש ו') והיינו פתי"א ואמ"ת
צא"ת צ"ש.

יא ע"ז י"ו ע"א בכה רבי יש קונה עולמו
בשעה אחת. עפ"י המבואר בספר
פק"ה לזקני רבינו זבי הקדוש זוקללה"ה. סוד
אמרם ז"ל (ברכות ל' ע"ב) חסידים הראשונים היו
שואים שעה אחת וכו' מיחדים יחוד ז"פ הו"י
אלקיי"ם דסוף תפלת נעילה גי' שע"ה אח"ת
עיי"ש מחיקות הדברים. ולדרכנו יאמר פה.
אשר היחוד שע"ה אח"ת הוא הכנה לקבל

האושפ
אברה
דו"ד

יב ברכ

ואחד
שבעה
סודם
מש"ה

יג צדק

שהבעל
בעה"ב
מט"ה.
אצ"ע.
הו"ד ל
גבי אב
נא השם
ז"ל (שם)
חשבון
להיותם

יד המזב

פ"ג מ"ל
י"ן פ'

המזבח
סודו
מינים

טו סוד

המבואר

ספר חיים של אורה בספ תרבי ר' יהונתן אייזיק זצ"ל (ר' שלמה עונשטיין)

כה

בראשית

חיים של תורה

לפי ספג הק"ה אלהיורה הקדושה באורו ולא באורא

"אמת" במספר קטן: $9 = (1+4+4)$

"שקר" במספר קטן: $6 = (3+1+2)$

סדר הבריאה האמיתי, המתחיל באות ב':

$2+3+4=9$	9	כמספר:	ב, ג, ד,	יום ראשון:
$5+6+7=18 \hookrightarrow 1+8=9$	9	כמספר:	ה, ו, ז,	יום שני:
$8+9+1=18 \hookrightarrow 1+8=9$	9	כמספר:	ח, ט, י,	יום שלישי:
$2+3+4=9$	9	כמספר:	כ, ל, מ,	יום רביעי:
$5+6+7=18 \hookrightarrow 1+8=9$	9	כמספר:	נ, ס, ע,	יום חמישי:
$8+9+1=18 \hookrightarrow 1+8=9$	9	כמספר:	פ, צ, ק,	יום ששי:
$2+3+4=9$	9	כמספר:	ר, ש, ת,	שבת קודש:

אם היה סדר הבריאה מתחיל באות א':

$1+2+3=6$	6	כמספר:	א, ב, ג,	יום ראשון:
$4+5+6=15 \hookrightarrow 1+5=6$	6	כמספר:	ד, ה, ו,	יום שני:
$7+8+9=24 \hookrightarrow 2+4=6$	6	כמספר:	ז, ח, ט,	יום שלישי:
$1+2+3=6$	6	כמספר:	י, כ, ל,	יום רביעי:
$4+5+6=15 \hookrightarrow 1+5=6$	6	כמספר:	מ, נ, ס,	יום חמישי:
$7+8+9=24 \hookrightarrow 2+4=6$	6	כמספר:	ע, פ, צ,	יום ששי:
$1+2+3=6$	6	כמספר:	ק, ר, ש,	שבת קודש:

"חותמו של הקדוש ברוך הוא - אמת."

ת, ט,

כ, ל,

ג, ס,

פ, צ,

זת: ק, ר, ש,

"אמת" במספר קטן:
: האמיתי א"כ כל יום
קטן לגימטריא: תשע,
ת". נראה מסכת שבת

ת אליף ונסדרת לפיה
ת האותיות העולים
ח"ו בשקר.

פי זה את המתיקות
חד"ק.

ר' חיים זרבי זצ"ל
(אחיו של האה"ק אפר"ט)

הפיוול   אגרת   חלק הרמו   הפיוול   לג

אות השי"ן

ש"ס"ם לה). נוטריקון ש"צחאי ל"צנה מ"אדים, ג' כוכבים אלו ממונים על
החרב ועל הרעב ועל כל מיני פורעניות המתרגשות וזכות
לעולם, חכו שאנו מתפללך עושה שלום צמרומוי, כלומר מי שעשה וצרח ג'
כוכבים אלו צמרומוי, צידו גם כן כח וגבורה לזוה עליהם שיעשו הם
שלום עם עמו ישראל.

שקר אין לו רגלים [נשן בעור צח"מ סי' א'] אמת יש לו רגלים, פירושו ידוע,
כי ג' אותיות הללו של שקר אין להם תמונות לעמוד רחב רק רגל
אחד, אבל אמת תמונות אלו אותיות יש להן למטה רגל רחב (עי' רש"י שנת קד.
ד"ה אחד כרעא, וד"ה אמת מלפן לצוני), כי האמת מתקיים ולא השקר.

ולפי מילתא בצדיחות אומרים העולם להיפך, שק"ר יש לו רגלים ואמ"ת
אין לו רגלים, ורצה לומר, "שיר השירים, "קבלת, "רות, יש לו רגלים
[פסח שזעוה סוכות], ואמ"ת אין לו רגלים, רצה לומר, "איוב, "משלי,
"תהלים, אין להם זמן מיוחד שקורין אותן להן.

וכל הנקודות מלחתי צממות האצות והאמכות, רצה לומר, אצרכם יחנק
ויעקב שרה רצקה רחל לאה בלבה זלפה, חון מנקודת השורקלה, רצה
לומר מה שאנו קורין מלאפ"ים, והעטם, כי השורק הוא מאותיות שקר,
והאצות והאמכות כולם זרע אמת. וכן צפסוק ראשון של צראשית תמלא
כל הנקודות חון משורק, להגיד שכל החורה חורה אמת ורחוקה מן השקר

171 זרבי זצ"ל -
כ"ב תמונת השורק

לה) עיין בספר החיים (ה"כ פי"ו) ד"ה ומליו. *

לז) צעיוול צפרדם הביא להקשות על דברי רבינו ח"ל, ותלמידי הרב האצרך החו"צ מ'
שלום טויב (ר"י) ז"ל כי לי צעם אציו בהג"ה מי יהודה ויחאל ז"ל שבי' אצדי"ק ראלע,
שהקשה על דברי רבינו שכתב שכל הנקודות נמלאים צממות האצות והאמכות זולת
השורק, והלא גם נקודת הסגול לא נמלא צממות ומלוב ליישב עכ"ד, ולע"ד י"ל צכות
רבינו, דאצרכם יחנק יעקב צעלמס הם סגול כידוע שהם מרכבה לחסד גבורה הפארת
אשר מסודר צמרכבה כסגול, ועיין לקמן צחלק הסוד צאזה סגולה כחצ רבינו על ישראל
לסגולתו, כמו סגול שהוא משולש צי' נקודות כך יעקב משולש צי' אצות, ע"ש וא"ש,
עכ"ל. ויש לזיין שצבד הקמח ערך אמונה כחצ ככל דברי רבינו כאן. *

כמרים, אבל כל רפואה שהיא
כי ונרפא (ירמיה ח, יד), לפי
ולא יוסוף עלצ עמה.

ה), ר"ת למפרע מרה"ה), כי
כולך רכיל.

שהל שוארען ע"ה להקשות על כלל
כדכתיב וירפא חלקים את אצמלך,
וירפא את אצמלך היה קשה אף
שרה כדכתיב על דבר שרה ופירש"י
כצ"ד. וצרכנות אפרים כחצ לתרן
ג"ל ולא גבי בן נח, אף עדיין ל"ע
כי הוא ערך וירפאנו (הושע ו, א)
צ"ח מוס חיים (שמות כא, יט) שכתב
צ"ח צ"ח ודס לא מלאנוכו בכל
צ"ח כמעט כולם רפי, כמו רפאנו
דייק צ"ח הרבינו צחיי בלשונו הלא
צ"ח ירפא, כל רפואה צצ"ח ודס לא
ה"ה צצ"ל ולא נרפעה (ירמיה נט, טו),
רפאנו ה' וירפא, וכתיב (תהלים
: י, ה), וירפא אלהים את אצמלך
והעטם צ"ח כי הרפואה צצ"ח ודס
א"י המשקה המר, אבל רפואה של
העשיר ולא יוסוף עלצ עמה, ע"כ.
ג, יח) וצצ"ח דיצורים שס, ונראה
: רפואה" אין לדקדק כל כך, שאף
צ"ח חז"ל (עירובין כו.) שאין לדקדק
ה"ה ג. אכן גוף דברי רבינו צחיי
י"י בקצ"ה צרפה מצ"ח הפסוקים
הוא צצ"ח, אף י"ל זה גופא כונתו
לצי"ב רפואה צרפה, ול"ע.

הוף, ורצה לומר סופו מרה. ובכלל
צ"ח, לכן ר"ת ה"ולך ר"כיל מ"גלה
צ"ח מרה צאחרונה, עכ"ל.
(ה"כ פי"ג) ח"ל, ואחר כל מחלוקת
ה"ה רכ"ל צאים אותיות שלי"ס.

6

ר' יצחק אביר אומר ש"ס
ס"ב חובות ה"ס

ות

ספר הזכות

פג

שאינא בווהר הקדוש, לזאת המשכילים שהוא יסוד שבכל מידה ומידה
הוא זיו וזוהר, וזה שאינא כשהצדיק בעיר הוא הודה זיוה והדרה.

דה לפני אחיו ועשאוהו מלך כו',
כ' גם בלשון שאמר יעקב אבינו
ואמרו יהודה שעילה יתעלה כו',
ו שאמר הקדוש ברוך הוא למשה
ד' יספי על שם יוסף ששתק כו',
ו שאינא כמדורש, והיה ההתחלה
לשון הרע ולכך נימוקו עמו תמיד
אלם לא עבר על דבר חבריו לתקן
ב' שמעון שגינה כו' שהיה העיקר
צמר כי אם הווד לכור, כן נגור
י"ב שנים כבוד, כן היה י"ב שנים
ו ל"ג.

מסכת ברכות

[דף ב' ע"א]

מתניתין מאימתי כו'. עיין רמב"ם טעם שפתח במצות קריאת שמע,
ולעניות דעתי פשוט כמבואר במשנה ר' יהושע בן קרחה
למה קדמה פרשת שמע לוהיה כדי שיקבל עליו עול מלכות שמים תחלה
ואחר כך עול מצות כו', וכמבואר בגמרא שפתח הקדוש ברוך הוא אנכי,
קבלו מלכותי ואחר כך קבלו גזירותי כו', כן פתח התנא בקבלת עול מלכות
שמים תחלה ואחר כך פירוש המצות, ולעניות דעתי רמו, השם יתברך
פתח אנכי באלף, והתנא במ"ם, וגמרא בתי"ו תנא היכא קאי, על שם ראש
דברך אמת, עוד יש לפרש דזו מצוה ראשונה שמתחייב בה האדם
כשנעשה בן י"ג ויום אחד שהוא תחלת הלילה משנת י"ד. ע"ז ב"ב ס"ג (א')

אנכי
אמת
אמת

שם במשנה, בתרומתן כו'. ותמוה מאוד מה לו לתלות זה בזה, ויש
לפרש דיעקב אבינו עליו השלום תיקן תפלת ערבית, והוא מקרא
ויפגע במקום כו' ומסתמא וישכב שקרא קריאת שמע על כל פנים כתיב
כי בא השמש וישכב דמשמע דזמן שכיבה ביאת השמש וממילא יליף כיון
דוכא השמש דגבי תרומה דכתיב וטהר דהיינו טהר יומא שהוא צאת
הכוכבים, כן זמן שכיבה כנ"ל, וכמו שאינא בווהר הקדוש על ה' חלוקי
אבנים שלקח דוד שהם ה' היכלות מן שמע עיין שם כי אבן נקראת אות
בספר יצירה ותיבה ג' אבנים בונים בתים כו' שנקראת אבן על שם שראוי
לכנין, ובמדורש שם שלקח י"ב אבנים ואמר אם מתאחות כו' אני מעמיד

ו יוסף גרמו פתימת אורות וכמו
פרשת וישב, שגרמו יבש ביסוד
סאתם ראוין שחתם אות למצרים,
הערב רב, ולכך נפלו כ"ד אלף
ידוד כדי שלא יתפשט לערב רב,
ד אלף תלמודי רבי עקיבא שהיה
ז' ר' שמעון בר יוחאי הזוהר שהוא
דנים, שלא יתפשט האור לשאינם
קני זוהר.

דקיע, שראשי תיבות שם יוה"כ,
הוא שמירה ליסוד, סופי תיבות
ה' הפירוש משכיל הוא יסוד כמו

הוא בחוך בני ישראל, נפל על פניו ושב בתשובה עכ"ל. (ועיי' בספר מגורת הזהב פרשת קרח).

- רעא -

כתב בספר מגורת זהב (פרשת ויקרא): בגמרא בבא קמא (דף ג' ע"א) איתא: "כל האומר הקב"ה וותרן יותרו מעוהו". וכתב בספר שפתי צדיקים (פרשת מצורע), בשם הרה"ק רבי ר' זושא זצ"ל, שהפירוש הוא כל האומר שיהיה הקב"ה וותרן נגדו, אז "יוותרו מעוהו", כלומר יותר חייו, והיינו שיפקיר עצמו וימסור נפשו וחיוו על קידוש שמו יתברך וכו'.

ובספר נועם אלימלך (פרשת נח) כתב, וז"ל: שהחורה מלמדת אותנו העיקר התחלה והחיוק לבוא בקדושה, וגם שנראה לאדם קשה מאוד, אף על פי כן ידחוק עצמו בעל כרחו, עד שמן השמים ירחמוהו. על דרך שאמרתי כבר: "כל האומר הקב"ה הוא וותרן, יותרו מעוהו". ופירשתי כך, הרוצה שיוותר לו השי"ת עונותיו וחטאיו "יוותר מעוהו", רצונם לומר, צריך לוותר את מעיו, והיינו שלא למלאות כריסו באכילה ושחיה ותענוגי העולם הזה, רק כדי חיותו, והיינו כאילו מוותר המעיים, שאינו משגיח עליהם, ומסגף אותם בכל מה דאפשר, עכ"ל.

- רעב -

כתב בספר שיחות צדיקים (דף א' ע"ב): שמעתי בשם הרבי ר' אלימלך ז"ל ואחיו הרבי ר' זושא ז"ל, ששאל את אחיו הרבי ר' אלימלך ז"ל, בזה הלשון: "ברודער לעב, הלוא כתב בספרים הקדושים אשר כל הגשמות נכללו באדם הראשון, ומסתמא אנחנו היינו גם כן אז בעת שאכל אדם הראשון מעץ הדעת, ומדוע לא מנענו אותו מלאכול?"

השיב לו הרבי ר' אלימלך ז"ל: "אחי, הלוא הוכרחנו להניח אותו לאכול, כי אם לאו, היה נשאר אצלו השקר מהנחש אשר הסית אותה (בראשית ג' ה'): "ונפקחו עיניכם והייתם כאלהים יודעי טוב ורע", ותוכלו לברוא עולמות. לואת מוכרח היה לאכול, לראות אף על פי שאכל, הוא רק אדם ולא יותר". עכ"ל ורפח"ח.

- רעג -

כתב שאר-בשרי ידיד נפשי, הרה"ק ש שיחה מקהילת סיגים, בעהמ"ח ספר זכר יוח, שפעם אחת בא הגאון מורינו מאד ב למקום חתונה. וכאשר המתין שמה וראה בתמיה: "מה זאת". השיבו: "שהכלה נפלה חולי נופל, והחתן אינו רוצה בשום אופן לק אתר כך אמר הרב אל הבחור: "תלכת יבייש את הכלה, רק ילך להחופה. והוא הבחור היה ירא ה', וכאשר שמע זאת ה וישראל.

ביום השני שלח הרב לקרוא את הרה בכוחי לעשות זאת, רק תיסע לליזענסק זה הוא יבטיחך אזי תדע כי קרובה ישועתך לפתח ביתו של הרה"ק הנ"ל, אמר: "כב דרכך". וכן הוה.

- רעד -

[עוד שם במכתבו של רבי יקותיאל אייזיק מקאלוב זי"ע היה בליזענסק על הרה"ק הרבי ר' אלימלך, שבעת שיאבד הכמוס עמו. אולם הוא לא רצה ליקר כה אלימלך לומר תורה, קפץ הרבי ר' יצחק ואנה, וצעק בקול את ההלל.

והיה תמוה להאנשים שהיו שם, ש "שהרה"ק באמירת הרבי תורה מפרשה קדושה, עד שנדמה לו שכעת הוא מקר: דבר פלא.

פנחס

אמרי שער אמת ואמונה פנחס שמט

ז"ל, שמי שנוהר מלדבר
הוא קל אצלו להיות נקי
שא"כ בהיפך וכו'. כי בריח
נד בריח המעור (ספר יציה ו
אני זוכר ולא בדיוק.
ברוך [ממעז'בוז] ז"ל נתן
לא אחלל בריתי,
מצא שפתי לא אשנה!

לבקר, אומרים לו בזה"ל: "וואש ביזטו
גיווארין א ליגעניר?!"
יש אנשים צדיקים שאין מרחקים עצמן
מדברי שקר, אבל זו קשה מכולם.
ועיקר העיקרים להרחיק עצמו מהשקר
כמטחוי קשת, כדאיתא בגמרא (פסחים טו, ב)
עיר אחת ושמה קושטא ולא שכיב אינש
בלא זמניה וכו'. וזה הפירוש (מנחת יצ, ט)
לא מפיה אנו חיינ וכו' שאגב אורחא בא
להשמיענו שמחמת שקרים לית חיות כלל.⁵
ובשעת המגפה ר"ל אלו בני אדם שלא
נזהרו משקר היו נופלין ומתים הרבה כמו
קש, והוא ז"ל לא דאג כלל (נוסח אחר:
ואמר [מוהר"ר רפאל בשם הרב ז"ל]
בשעת הדבר לא עלה על ראשי שום מורא
מחמת עצמי, כי ידעתי שאין אני אומר
שקר, אבל אותן השקרנים נפלו כמו קש).

ג
אור גימ"ל פנחס כי תמוז התקפ"ב
אמת קנה ואל תמכור (משלי ט, ט). כי
כל המדות טובות צריך לפעמים
למכור אחת מהם לפי שעה, כדי לקנות
מדה טובה אחרת. על דרך מ"ש הרמב"ם
ז"ל (ה"ל דעמ ג, ט), שאם נוטה מדרך הממוצע
לקצה אחד צריך לנטות כנגדו לקצה הב'
כדי לכוא למיצוע, אבל במידת האמת אינו
כן, שאין למכרו מפני קנין שום מדה, שאם
ינטה מן האמת איך ידע שקנה איזה מדה
טובה, שמא הוא שקר ומטעה את עצמו
[ממוהר"ר רפאל ז"ל].

יא
פעם אחת אמר [בשם הרב ז"ל], שהנהור
מלדבר שקר יש לו פרנסה.

יב
כשם הרב ז"ל, ה' דברים בענין אמת.
א' המדבר אמת מאריך ימים,
ועפ"י רוב השקרנים הגדולים מתים בחצי

ח. מה לך שנעשית שוכב? ! [א ליגעניר" באידיש משמעו "שוכב" וגם "שקרן"].
ט. כע"ז מפרש האריז"ל ב"שער מאמרי רז"ל" למסכת כתובות שם, עיי"ש עוד.
י. נשמחך תצא - ושקר מפיק לא יצא.
יא. במהרורה הראשונה נדפס הספר כעילום שם מחברו וייחסוהו להרה"ק המגיד מזלאטשאב,
במהרורות מאוחרות נדפס בשם "אלפא ביתא" ונתברר שחיברו הרה"ק רבי צבי הירש מנדבורנא
(תלמיד הרה"ק המגיד מזלאטשאב).

ח

מ מלדבר שקר, לא יהיה
למשכב, ואפילו אם יהיה
יפול למשכב. וביאר עוד,
ינות ומדרגות שונות, כי
א' המעולה, ועל כן אמרו
אין עמידה אלא תפילה,
היא מדרגה פחותה ממנה,
חינת היווג הוא בשכיבה,
הכל. על כן כשנופל אדם
בבחינת דין ח"ו.

ט

רפאל ז"ל [כשם הרב
מי שאינו אומר שקר
היה חולה כל כך עד
שוכב במיטה. ואמר על
איזה, כשבאים אצל חולה

ל לבאר) וביאור מהבעש"ט.
א בחינת תפארת, חתן אמת
ב יוסף, ואמחז"ל (ב"ר פד,
ה"ל (ב"ר שם) וזו איקונין
ההר"ש ה).

רמת חיי שרה שמואל קיג

ראשון לא בזכותא ובמעשים תליא אלא במזלא ולפום מה דאכרוו ארבעים יום קודם יצירת הולד (יעו"ש ברש"י ד"ה זיווג), וזהו: יתה זמינתא במזלא, ופשוט.

ותכל להשקותו ותאמר גם לגמליך אשאב וגו' (כד, יט)

וכתב בספורנו: המתינה לדבר עד שיכלה לשתות כאמרם ז"ל אין משיחין בסעודה שמא יקדים קנה לושט (תענית ה, ב), והנה בגמ' מבואר רק דאין משיחין בסעודה אך לא נתבאר אי גם שתי' היא בכלל זה, ובדברי הספורנו הללו מבואר דה"ה בשתי' אין משיחין.

והנה מלשון הגמ' אין, "משיחין" ולא אין, "שחין", יש ללמוד דהאיסור אינו רק לשוח בעצמו אלא גם שלא להביא אחר לידי שיחה, וזה המכוון בלשון אין, "משיחין" לשון "הפעיל", והוא מה שמספר הכתוב בשבחה של רבקה אמנו שהמתינה לדבר עמו — אם כי היא עצמה לא שתתה — כדי שלא להביא את אליעזר לידי שיחה עמה. [ובספר תו"ת לקמן מט, לג עמד ג"כ על הדיוק בלשון, "משיחין", וכ"כ דהכונה דאין מביאין אחר לידי שיחה, אך לא הביא מקור לכך, ובדברינו נתבאר מדברי הספורנו דהוא מקרא מפורש].

ותכל להשקותו ותאמר גם לגמליך אשאב עד אם כלו לשתות (שם)

ועיין בפ"י אברבנאל שכתב וז"ל: והתבונן שהעבד אמר וגם לגמליך אשקה והיא בדעתה וחכמתה לא אמרה כן אלא גם לגמליך אשאב ר"ל איני יודעת אם ישנו אם לא אבל אני אשאב להם מים, ישנו אם ירצו, ע"כ.

ומעשה אבות ואמהות סימן לבנים ללמד עד כמה צריכה להיות הזהירות בדיבור, וידוע הסיפור על הצדיק ר' רפאל מבערשאד זצ"ל שהיה נוהר מאוד שלא להוציא מפיו דבר שאינו אמת, וכשהיה יורד גשם בחוץ והוא נכנס אל ביתו ושאלוהו היורד מטר עדיין, היה משיב בשעה שהייתי בחוץ ירד הגשם, כי אולי בתוכי דל הגשם [ועיין בזה לקמן מ"ג, כו"כ בסוף הקטע בענין זה].

* * *

מדת האמת שהיתה בה ברבקה אמנו לא היתה אך מעלה העומדת לעצמה, אלא שהעלתה את מדת חסדה לרום פסגתה, כי עיקר מעלתו של החסד

מואל

לכון בא בימים שהוא ימים מרובים.

קארלין דהא גבי דוד ים א א, א, ודוד לא

לה לרבנות שמקברת מלכים בימיו, יעו"ש, הל אדם, נמצא שדוד, בחינת ימים מרובים, שרובים.

ד לו וגו' לא תקח ו אשה לבני ליצחק

לקחת אשה לבנו בצות הבן המוטלות ה בו יותר מבשלוחו דידודן צריך להיות

כבעליו של החפץ וצו כנגדו מוכר לו להעזי כנגד הסרסור, צי מה שלח אברהם ברצון גמור ובדעת

זה הכחת לעבדך

הלא לעבדך ליצחק וסה (ב, א) דבזיווג

חכם כל זמן שעסוקים :

סיפר אחד מתלמידיו של מו
יום שנסתלק הגר"א קוטלר זצ"ל,
והתלויתי עם מרן שליט"א אחו
שמעתי שהורע מאד מצבו. ואו
נחזור לשיבה ונאמר תהילים". א
ילך מרן שליט"א הביתה. כנראה
בהכנסנו לבית, ראה את העית
הנוראה. קרע קריעה והתיפח בב

בית אחיו

בהספידו את רבנו הגר"א קו
ואמר:

" — — — אבדנו את ג
רבי איסר זלמן, החזון איש והח
היתה לנו נחמה. אולם כל עוד א
לנו עוד בית אחיזה. הוא היה
עוד עמנו. אין ביכלתנו להעריך
יתום כל כך..."

והוסיף מרן שליט"א וזעק:
— היכן הוא? הכירות והבהי
אצלו — היכן המה? הכוחות הע
עשרים וארבע שעות מעת לעת
שלו אשר נתן עליה את כוחו ה
היכן היא? איה האיש אשר היה
ולא שקט ולא נח ביגיעתו בתו

עמד ויסד את הישיבה הקדושה בליקווד שבארה"ב, קנה לשם
כך בית קטן, שמצדי הכניסה אליו צמחו כמה עצים. כשמסרו
לבית הדפוס להכין "פנקס-קבלות" עבור הישיבה, הכינו תמונה
של "בנין הישיבה", שמטרתה לפאר את ה"קבלה". הגרפיקאי
שהוטלה עליו הכנת תמונת הבנין קיבל לידו תמונה מקורית
של הבנין, אך מכיון שבמציאות צמחו שלשה עצים מצד זה
של שביל הכניסה ומצד זה רק שני עצים, כעין שדרה קטנה,
החליט איפוא לשפץ את המראה, והוסיף בשרטוט עץ נוסף
בצד השני — להשוות את שני הצדדים.

כאשר היו הפנקסים מוכנים, הביאום לפני רבי אהרן, אולם,
מה גדולה היתה אכזבתו בראותו שעל המראה המקורי של
בנין הישיבה, הוסיף הגרפיקאי תוספת שאינה קיימת במציאות.
ואמר זה לא הבנין של הישיבה. ומיד, ציוה רבי אהרן להשמיד
את "פנקסי הקבלות", ולא הניח בשום אופן להשתמש בהם
עבור הישיבה.

"אני בונה ישיבה על יסודות של אמת, אינני רוצה שמשוהו
שקר יתערב ביסוד הישיבה" — קבע רבי אהרן.

אל תקרא לזה "ישיבה"

ימים אחדים לפני פטירתו בא אחד מקרוביו של רבנו
הגר"א קוטלר זצ"ל, לבקרו בבית החולים בארצה"ב. כששאלו
רבי אהרן לסיבת בואו לארצות-הברית, אמר לו הלה שבא
להיות מורה בישיבה נענה לו רבינו הגר"א קוטלר זצ"ל ואמר
לו: "תעשה עמי טובה ואל תקרא לזה ישיבה". נישבה ידועה
אמריקאית עם הנהגה של תיכון, נורא נוראות, זו הטובה
שביקש רבי אהרן זצ"ל לעשות עמו בהיותו שוכב על ערש
דוי!

עבודת פנים - ר' אהרן לוריא זצ"ל

עבודת

פרק ד

תורה תפלה ומצוות

א. אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים (ישעי' מד-1). יש לפרש אני ראשון זה תפילה שחרית, שאדם מתפלל לפני כל טרדותיו, ואסור לעשות חפציו קודם שיתפלל. ואני אחרון זה תפילה ערבית, שאחר שגומר עבודתו ונתפנה מטרתיו מתפלל ערבית. ומבלעדי אין א', זה תפילת מנחה, שבאמצע היום ובתוך טרדותיו מפסיק ומתפלל מנחה. ומי שמתפלל שחרית בהתלהבות ואח"כ אינו מתנהג כל היום בעומ"ש, ואינו מדקדק בתפילת מנחה וערבית להתפלל בכונה, עליו רמזו חז"ל (ברכות גט). הני ענגי דצפרא לית בהו מששא, דכתיב וחסדכם כענן בוקר וכו'.

לאכול, וכשבא לביתו מוצא שולחן ערוך לפניו, ואינו צריך לחפש אחר צרכי האכילה, רק לפתוח פיו.

Desiring like an ox with a humble heart is a great thing

ג. מי שמתפלל בעניות ובנמיכת רוח ולב נשבר לפני השי"ת, חשוב כעין תפילה בציבור. כי עיקר ענין תפילה בציבור הוא מאחז"ל (ברכות ת). אין הקב"ה מואס בתפילתן של רבים, שכי הן אל כביר לא ימאס. וכן בעני כתיב כי לא בזה ולא שקץ ענות עני וכו' (תהלים כב). ובה בנין מאה"כ (תהלים כה-טו) פנה אלי וחנני, כי יחיד, ועני אני.

ד. מאחז"ל (ב"ק קית), אמר רב לדעת צריך דעת, שלא לדעת, מנין פוטר. הרמו שאם רוצה להתפלל בדעת, צריך דעת פ"י הכנה גדולה של ישוב הדעת, שלא לדעת פ"י כשהוא במוחין דקטנות, וא"א לו להשיג הדעת, או עכ"פ יתפלל בציבור, ותעלה תפילתו ע"י כללות ישראל, וזהו מנין פוטר.

ה. כל מה שהאדם מבקש מהשי"ת באמת, נענה ונותנין לו מבוקשו. כי זה מדתו של השי"ת שומע תפילת כל פה, ועונה לקוראיו באמת. וע"כ אמרו חז"ל גדולה תפילה יותר ממעש"ט (ברכות לד:). כי מעש"ט שכר מצוה בהאי עלמא ליכא. אבל תפילה מועילה בלי זכות רק כי זה מדתו של הקב"ה. ומה שאנו רואים לפעמים

ב. התפילה היא בפה ובלב. וכשהקדושה נמצאת בלב האדם, או תפילתו בבחי' נביעי מליבא לפומא. אמנם כשהלב אטום, ואת הלב אי אפשר להכריח, שהלב עיקרו הרצון, ואם יכריח אותו אין זה רצון. העצה לזה בחי' מאה"כ, ונתת לעבדך לב שומע (מלכים א' ג-ט). היינו שהלב ישמע מה שאומר בפיו, והשומע כעונה, שע"י השמיעה יתעורר לבו. ולפעמים עצתו שיהי כמו שחוזר בפיו דברי אמונה, שהתפילה כולה דברי אמונה. ויכוין באמירת הפסוקים להחדיר האמונה.

וענין סדר התפילה שסידרו לנו חז"ל, הוא שיהי לנו מן המוכן במה לשפוך לב לפני הקב"ה, כמו שיש לו תיאבון ורעב

שהאדם מבקש ואין שני סיבות, הא' הוא אינו רוצה באמת מבקש על עניני עבו עצמו רוצה בזה כל ג או בבני ומווני. וכב כשביקשה בנים אם אנכי (בראשית ל- בכלות הנפש, והשיי אם הוא רוצה באמת אם האדם מבקש רפה את זה באמת. אך אין בלבנו באמת, שלא סיבה טבעית או עצה ואף אם יש לו קרובים רק להשי"ת, כמאה"כ נשאתי את עיני ה' וצוה נפלאות לבדו, וברומו בקרא (תהלים קוראיו לכל אשר ה' הקריאה תהי באמת, יה' תהי באמת. ולכ אלא יקראו"הו, היינו באמת.

ו. והנתי את א את אשר ארחם (ספסו לבאר דהנה אנו מאמיני גדלה עלינו גזירה רע גדלה, כאדם העובד דויה ריוח הגון. וכשאנו על ביטול הגזירה, סמ רצה להסב לנו טובה, י כי אין אנו יכולים לע זה פ"י הכתוב, שע"י ג

עבודת

תורה תפילה ומצוות

פנים

נג

התו מוצא שולחן ערוך
הפסח אחר צרכי האכילה,

*Deserving
like or
with
a humble
spirit is
like a
בְּיָבוֹא*

ל בעניות ובנמיכת רוח
דייה, חשוב כעין תפילה
ענין תפילה בציבור הוא
ת. אין הקב"ה מואס
ג. שכי הן אל כביר לא
כתיב כי לא בזה ולא
וכר (תהלים ככ). ובוזה
דיים כה—טז) פנה אליו
עני אני.

(ביק קיח.), אמר רב
שלא לדעת, מנין פוטר.
להתפלל בדעת, צריך
גדולה של ישוב הדעת,
כשהוא במוחין דקטנות,
הדעת, או עכ"פ יתפלל
עילתו ע"י כללות ישראל,

התאדם מבקש מהשי"ת
נגן לו מבוקשו. כי זה
ז הזמנ תפילת כל פה,
אצת. וע"כ אמרו חז"ל
ר ממעש"ט (ברכות לד:).
מצוה בהאי עלמא ליכא.
זה בלי זכות רק כי זה
וכה שאנו רואים לפעמים

שהאדם מבקש ואין גותנים לו, יש לזה
שני סיבות, הא' שפעמים שהאדם בעצמו
אינו רוצה באמת את בקשתו, כגון אם
מבקש על עניני עבודת השי"ת. ואין הוא
עצמו רוצה כזה כל כך, כמו שרוצה בחיים
או בבני ומזוני. וכמו שמצינו ברחל אמנו
כשביקשה בנים אמרה: "ואם אין מתה
אנכי" (בראשית ל—א). שזה נקרא רצון
בכלות הנפש, והשי"ת בוחן לבבות ויודע
אם הוא רוצה באמת. והסיבה השני' שאף
אם האדם מבקש רפואה או פרנסה, ורוצה
את זה באמת. אך אין מוחלט בדעתו וקבוע
בלבבו באמת, שלא יוכל להושע משום
סיבה טבעית או עצה אנושית זולת השי"ת.
ואף אם יש לו קרובים ואוהבים ישא עיניו
רק להשי"ת, כמאה"כ (תהלים קכג), אליך
גשאתי את עיני ה' יושבי בשמים, ואז השי"ת
עושה נפלאות לבדו, למי שהוא לבדו.
ומרמוזו בקרא (תהלים קמה), קרוב ה' לכל
קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת. פי'
שהקריאה תהי' באמת, וגם הקריאה אליו
ית', תהי' באמת. ולכן לא כתיב יקראו,
אלא יקראו"הו, היינו שהקריאה היא אליו
באמת.

ו. וזנותי את אשר אחון וריחמתי
את אשר ארחם (שמות לג—ט). גראה
לכאר דהנה אנו מאמינים, שאף אם הקב"ה
שולח עלינו גזירה רעה ח"ו, סופה טובה
גדולה, כאדם העובד בועת אפו למען
יריח ריחו הגון. וכשאנו מבקשים זמתחננים
על ביטול הגזירה, כונחניו, שאם הקב"ה
רוצה להסב לנו טובה, יתננה לנו במוקדם,
כי אין אנו יכולים לע"ע לסבול הגזירה.
וזה פי' הכתוב, שע"י קריאת הי"ג מדות,

או וריחמתי עכשיו, את אשר אני עתיד
לרחם בסוף. ואין נצרך לחדש דבר במה
שארחת, כי גם הרעה לא היתה התכלית,
ומלכתחילה באה כדי שארחם, וע"י בקשתנו
מקרב העתיד אל ההווה. ובוזה נבין מאחז"ל
דיבור שיצא מפי השי"ת לרעה יוכל לחזור
לטובה. כי אין זה חרטה, רק קירוב העתיד
אל ההווה, וזה ענין אחישנה.

ז. למה יאמרו הגוים אי נא אלקיהם
(תהלים קטו). תיבת נא מיותר. וגראה כי
הגוים כשרואים כי בני"ב מבקשים ומתפללים
על הגאולה ואינם נענים. שואלים, אי נא,
לשון בקשה. איפוא הם התפילות שישאל
מתפללים ומבקשים מאלוהיהם. ועל פי זה
יבואר סוף הפסוק, ואלקינו בשמים כל
אשר חפץ עשה. והרי צדיקים יכולים לבטל
גזירת השי"ת, א"כ אינו עושה אשר חפץ.
כמאה"כ (תהלים קו—כג), ויאמר להשמידם
לולא משה בחירו עמד בפרץ לפניו. אלא
הכונה שזה גמשך לשאלת הגוים על ענין
הגאולה, שגם צדיקים אין יכולים לבטל
את הגזירה של הגלות.

ח. מפל משמר נצור לבך כי ממנו
תוצאות חיים (משלי ד—כג). פי' צריך
לשמור את הלב שיהי' תמיד מלא רצון
לעבודת ה', וזה מביא לידי מעשים טובים.
והיא שלא להתמתין על השעה שצריך
להתפלל או לעשות מצוה, שאז יעורר את
לבנו, כי עבודתו לריק יהי', רק לבנו יהי'
תמיד ער וחושק ומקושר להשי"ת. וכן
סיבת הדבר, שקשה לשמור בשעת התפילה
ממחשבות זרות. היא מפני שאין שומרים
המחשבה כל היום, ואינו רגיל לשמור על

182101 וסיפורי צדיקים מלאכה
כרה"ק מאשינאו צ"ע

ימות עולם

תהיה חסיד הרי טוב, ואם לאו אעקור אותך] - זה היה תוכן המאמר שרצה אז להשמיע.

יג.

על גדולי חסידיו נמנה הרה"ק רבי בעריש מביאלא, אלא שבדבר אחד היתה דעתו שונה מדעת רבו, כי לדעת מרן רמ"מ "יאה עניותא לישראל", ואילו לרבי בעריש עשירות יאה לישראל.

והיתה חוות דעתם ההפוכה ידועה לכל, עד שפעם קראו רבו על מנת להתווכח בענין, והוא התחמק ולא רצה ללכת, בהוסיפו: "ווען מען וועט מיר צולאזען צום שיפלאד וועל איך טיילען וויפיל עס לאזט זיך" [כשירשוני לגשת למגירה, אחלק ככל שאוכל], ואכן בימיו נתברכו החסידים בעושר מופלג.

יד.

כשהודיעו למרן מהרי"ד על פטירת אחיו מרן רמ"מ, הצטער מאד וטען: "מדוע לא הודיעוני מלפני כן שמצבו כה אנוש, "איך וואלט איהם אריינגענומען צו מיר אין בית המרדש (כידוע שהביהמ"ד באמשינאו היה בנוי ב"ג קורות על הגג כמנין אח"ד) און מיט געוואלד איהם צוריק געהאלטען!" [= הייתי מכניסו לבית מדרשי ובכח הייתי מעכבו בין החיים...]

טו.

הרה"ק רבי שמעון מסקערנוביץ [בן מרן רמ"מ מווארקין] אמר: אין לך 'איש השקר' יותר ממי שאומר שהינו 'איש האמת', ונימוקו, "האסטו דען עפעס געהארעוועט דערויף, האסטו עפעס געטוהן דערצו? ... [= האם עמלת על כך, האם עשית משהו בשביל זה?]."

If you think you are an איש השקר you are an שקר

הרה"ק רבי שמח

הרה"ק

נולד ב...
מווארקין, ופיז
לארה"ק עם
והתיישב בעיר
יוצאות מן ה
ובנו הרה"ק ה
ימים בארה"ק
רבי מנחם ש
בנו מסל
הרה"ק בעל
אורבאך, וב
אברהם ש
צבי ע"ה אש
שנפטר ב

הרה"ק רבי
שבע עשרה ש
החריפות ועם
אותו, והמתין

כשנכנס לה
רבי יצחק מווא
איז גיווען חכמ
השיבו הר
וכן בעבדי יצ
כשמוע הר
עליכם ווארקש

ידידות גד
עוד יותר מאה

וקיימנו את העולם ע"י קבלתה ובזכות יוסף ובזכות ספר היחוס ובזכות מילה אנחנו נצולים מקטרוג שרים של מעלה באותה שעה מדרש שוחר טוב והובא בילקוט ישעיה סי' ס"ג על הפסוק אני מדבר בצדקה.

יב. גאולה היא ע"י התשובה אימא עילאה דאינון חמשין זמנין דאדכיר יצ"מ ויפן כ"ה וכ"ה ואינון חמשין תיבין דשמע ישראל וזה"ק ובתיקונים במקומות רבות ע"ש ובז"ח סדר בראשית דכ"ב ע"ד אמרו דאם ישובו כנישתא חדא או ראשי כנסיות בשבילה הקב"ה גואל לכל ישראל ע"ש, ונראה דהטעם הוא כמ"ש באדרת נשא ובכ"מ דכל דרישא דעמא אתתקן כל עמא מתתקן ואפשר דזה רמז הנביא ישעיה באומרו ה' במשפט יבא עם זקני עמו ושריו והיינו משום דאורך הגלות תלוי בהם ואמרו שם בז"ח סדר אחרי דל"ט ע"ב וז"ל אם לא תבו בתיובתא לא יפקון ער דאשתלים שמא דקב"ה הוי"ה ב"ה עכ"ל, ובוה אשכחן טוב טעם דגדולה צדקה שמקרבת את הגאולה דכיון דע"י הצדקה משלים שם הוי"ה ב"ה כאומרם ז"ל זוהי סיבה וקרוב זה אל הישועה.

גאולה כתב הסמ"ג עשין ע"ד דעיקר הגאולה תלויה כשישראל מדברים אמת ולא ימצא

יג. גאולה depends on the Jew's speaking MIT

בפיהם לשון תרמית ע"ש וזה לי פשוט מאמר חבקוק הנביא ויאמר אך עמי המה בנים לא ישקרו ויהי להם למושיע ומובן מאליו, ומצאתי בתיקונים בהקדמה ד"ד ע"ב דאמרו כלשון הזה בגין דבורגא דיעקב תלי' פורקנא דדרגיה אמת הה"ד תתן אמת ליעקב ועפ"י דברי הסמ"ג הרי הוא כמבואר והרב מהר"ש אוזינדא ז"ל בס' מדרש שמואל ספ"ק דאבות דל"ו ע"א הביא משם הרב מהר"ם אלשקאר שכתב וז"ל על ג' דברים העולם כו' ועל האמת שכשנכנסו ישראל לארץ אמרו "אֲתִי מִלְבָּנוֹן בָּלָה אֶתִי מִלְבָּנוֹן תִּבְוֵאִי" ר"ת אמת וכשהפכו הקערה על פיה והפכו האמת אמר תְּשׁוּרֵי מִרְאשׁ אִמְנָה" ר"ת אמת מהופך מה כתיב בתריה מראש שניר וחרמון רמז שיגלו בין האומות עכ"ל.

הבט ימין וראה דע"י שמדברים שקר → הוא גורם הגלות ולהיפך מרובה מדה טובה שע"י שמדברים אמת חירות משעבד מלכיות וזה יהיה פשט הכתוב בדניאל סימן ח' "וְתִשְׁלַךְ אִמַּת אֶרְצָה וְעֲשֶׂתָהּ וְהִצַּלְיָהּ" ודרשו רז"ל כשמשליכין אמת לארץ מיד מלכות הרשעה מתגברת על ישראל ועשתה והצליחה ע"ש, ועפ"י הדיב"ר ניחא דהדבר תלוי במדת האמת ועפ"י זה מינח ניחא לי מאי דאמרינן במדר' ריש ס' שמות דגאולה העתידה בזכות יוסף ע"ש

יוסף ה' שנית יד של דברים הוא מצ בזכות יוסף כי הגא השישי שאנו בו דה ברם לפי פשוטן נראה כי אגדות הל כל הרשום בכתב כשישראל מדברים אומרים דהוא בזכות בה יש לומר ההבל דידוע דברית הלש המעור דגוף וברית ד בהא תליא לכן שפ בהא הגאולה כד ש הלשון ובוה ובא לצ

וקרוב לזה יש לת ע"פ קול נ רחל אמנו תהיה הג ידה תהיה גאולה י יוסף בנה כי הוא י נכון עליו וכדאמר עשו נופל אלא ל וברשותי הארכת: ובב"ר סדר ויחי נ האספו ואגידה לבב באה ע"י בשישראל ועפ"י האמור אשם בשבת דע"י שמירד וכ"א בשיר פכיה שמירת השבת ה